

Nr 466.

Av herr **Hæggbloom m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 149, angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 149 angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område föreslår departementschefen i fråga om lantbruksdirektörernas tillsättning, att de böra tillsättas av Kungl. Maj:t efter anmälan av chefen för lantbruksstyrelsen. Som motivering härför anföres, att detta förfarande regelmässigt förekommer vid tillsättande av befattningar som chefstjänstemän. Statskontoret har däremot förordat att lantbruksdirektörsbefattningarna tillsättas efter ansökningsförfarande i vanlig ordning och har inte funnit det motiverat, att dessa tjänster skulle tillsättas på annat sätt än som vore normalt för befattningar i 32 lönegraden. Olika uppfattningar göra sig alltså gällande om dessa tjänsters högre eller lägre rang. Statskontorets hänvisning till lönegraden tycks oss dock vara av avgörande betydelse.

Av rent sakliga skäl måste ett tillsättande av dessa befattningar efter ansökningsförfarande vara den bästa metoden för att låta den bäst meriterade erhålla tjänsten. Ansökningsförfarandet torde vara den enda metod som garanterar att alla som önska erhålla befattningen i fråga få sina meriter granskade och jämförda med andras. Ett tillsättande efter anmälan av chefen för lantbruksstyrelsen leder till att blott personer som blivit uppmärksammade av denna chef komma att få sina förutsättningar för befattningarna i fråga prövade. Det är inte säkert att den bästa dugligheten för en sådan tjänst alltid sammanfaller med förmågan att göra sig bemärkt hos de makt-havande. Härvidlag föreligger betydande spelrum för att vinna sådan uppmärksamhet på annat sätt än genom rent sakliga meriter inom själva arbetsområdet.

Lantbruksdirektörsbefattningarna äro inte heller av den art att det främst skulle fordras Kungl. Maj:ts och generaldirektörens för lantbruksstyrelsen uppskattning av vederbörandes förtjänster. Lantbruksdirektörerna äro främst tjänstemän hos lantbruksnämnderna, och utöver behövliga meriter för själva tjänstens fullgörande bör främst fordras förmågan att samarbeta med lantbruksnämnderna och kännedom om förhållandena i den ort där verksamheten skall bedrivas. Att sådana synpunkter bli vederbörligt beaktade vid i propositionen föreslaget tillsättningsförfarande tycks vara i hög grad ovisst. Vanligt ansökningsförfarande med förslagsuppsättning inom lantbruksstyrel-

sen och rätt för lantbruksnämnderna att yttra sig över förslaget synes bäst garantera att tillsättandet sker så att den mest lämplige erhåller platsen. Kungl. Maj:ts förslag synes oss vara ett utslag av lust till centraldirigering och byråkratisering som passar illa i samband med de uttalanden som gjorts om rationaliseringsverksamhetens bedrivande i samarbete med jordbrukarna. Lantbruksnämnderna, i vilka jordbrukarna ha en viss, om ock obetydlig representation, skulle inte ens få utöva något inflytande på tillsättande av nämndernas främsta tjänstemän.

Vi hemställa därför,

att, därest icke uppskov med rationaliseringsverksamhetens organisation blir beslutat, riksdagen ville besluta, att tillsättande av lantbruksdirektörer sker efter ansökningsförfarande i vanlig ordning och att lantbruksnämnderna beredas möjlighet yttra sig över av lantbruksstyrelsen uppgjorda förslag om tjänsternas tillsättande.

Stockholm den 1 april 1948.

Einar Hægglöm.

Per Jonsson
i Malmgrava.

Ragnar Sveningsson.

Carl Östlund.

Albert Larsson.

C. Oscar Nolin.
